

Med bifall till propositionen har riksdagen
dels till Lån för anskaffande av grästorkar å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 såsom kapitalinvestering i Fonden för låneunderstöd anvisat ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor;

dels ock beslutat, att med anlitande av nämnda anslag må i huvudsaklig enlighet med av departementschefen förordade grunder utlämnas lån för anskaffande av grästorkar.

Stockholm den 14 december 1939.

Med undersätlig vördnad.

Nr 92.

Godkänd av första kammaren den 14 december 1939.

Godkänd av andra kammaren den 14 december 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avlöningsförmåner till viss civil personal i statens och kommuns tjänst under tjänstledighet på grund av inkallelse till militär tjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap, m. m.

(Första särskilda utskottets utlåtande nr 64.)

Till Konungen.

I proposition nr 72 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad i propositionen förordats,

dels meddela bestämmelser

angående avlöningsförmåner till befattningshavare i statens eller kommuns tjänst under tjänstledighet på grund av inkallelse till militär tjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap,

angående avlöningsförmåner till vissa lärare, som hindras tjänstgöra vid krig eller krigsfara,

angående ersättning till vissa vikarier vid folkskoleväsendet samt

angående avlöning till lärare under ledighet för uppdrag såsom förläggningschefer vid utrymning av skolor i anledning av krig eller krigsfara,

dels ock besluta om förstärkning av de i gällande avlöningsstater under anslagsposterna till avlöningar till icke-ordinarie personal upptagna delposterna till grundavlöningar m. m. från det i riksstaten för budgetåret 1939/40 upptagna förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

Såsom framgår av den i propositionen lämnade redogörelsen föranleda nu gällande bestämmelser, att för en ordinarie civil statstjänsteman, som i egenkap av beställningshavare i reserven eller vad därmed är likställt är inkallad till militär tjänstgöring, den sammanlagda löneinkomsten från försvarsväsendet och å den civila tjänsten blir högre än den löneinkomst han under tiden skulle hava uppburit vid tjänstgöringen å den civila tjänsten. Motsvarande förhållande gäller för ordinarie lärare vid de högre kommunala skolorna samt för ordinarie lärare vid folkskoleväsendet och nomadskolorna. Departementschefen har i propositionen anfört, att den sammanlagda löneinkomsten åtminstone i vissa fall uppginge till ett belopp, som icke kunde anses sakligt motiverat.

Samtidigt har emellertid framhållits, att det icke syntes möjligt att i förevarande avseende ändra gällande militära och civila avlöningsbestämmelser för *nuvarande* ordinarie befattningshavare. För befattningshavare åter, som framdeles vinna ordinarie anställning, syntes ändrade bestämmelser böra genomföras i fråga om rätten att under förstärkt försvarsberedskap bibehålla viss del av den civila lönen. Frågan härom är beroende på ytterligare utredning.

Riksdagen vill understryka angelägenheten av att dylika ändrade bestämmelser komma till stånd och förutsätter, att förslag härom skall kunna föreläggas nästa års lagtima riksdag. Uppenbarligen åtnjuta statsanställda och sådana i kommunal eller enskild tjänst anställda, vilka vid militär tjänstgöring helt eller delvis behålla sina civila löner, en betydelsefull förmån, som ej tillkommer övriga inkallade. Denna ojämnhet framträder särskilt när, såsom för närvarande är fallet, en mycket omfattande extraordinär militärtjänstgöring utkräves. Först sedan en allmän översyn verkställts, synes det emellertid möjligt att bedöma, huruvida och i vad mån större likställighet kan åvägbringas.

I fråga om det i propositionen framlagda förslaget angående avlöning till lärare under ledighet för uppdrag såsom förläggningschefer vid utrymning av skolor i anledning av krig eller krigsfara får riksdagen framhålla, att, därest i något fall skulle befinnas nödvändigt att förutom förläggningschefen bereda jämväl annan lärare ledighet för arbetet med förläggnings anordnande, också denne bör kunna medgivas rätt såväl att under ledigheten åtnjuta oavkortade löneförmåner som att taga tiden för ledigheten i beräkning i löneturshänseende. Riksdagen får jämväl uttala, att lärare vilken utsetts till förläggningschef bör vara skyldig att utan särskild ersättning fullgöra sitt arbete i sådan egenkap även under tid mellan lästerminerna.

Utöver vad här angivits har ifrågavarande proposition icke föranlett

erinran från riksdagens sida. De i propositionen föreslagna reglerna om avlöning av ordinarie tjänsteman vid tjänstgöring såsom landstormsofficer under förstärkt försvarsberedskap böra enligt riksdagens mening tillämpas även vid riksdagens verk.

Enligt vad riksdagen erfarit pågår för närvarande utredning inom finansdepartementet angående de civila löneförmåner, som böra tillkomma stats-tjänstemän m. fl. under *mobilisering* såväl i fredstid som vid krigstillstånd. Riksdagen förväntar, att förslag härom skall kunna föreläggas 1940 års lagtima riksdag. I avbidan härå bör Kungl. Maj:t äga rätt att omedelbart meddela erforderliga provisoriska bestämmelser i ämnet.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen bemyndigat Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad i propositionen förordats,

dels meddela bestämmelser

angående avlöningsförmåner till befattningshavare i statens eller kommuns tjänst under tjänstledighet på grund av inkallelse till militär tjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap,

angående avlöningsförmåner till vissa lärare, som hindras tjänstgöra vid krig eller krigsfara,

angående ersättning till vissa vikarier vid folkskoleväsendet samt

angående avlöning till lärare under ledighet för uppdrag såsom förläggningschefer vid utrymning av skolor i anledning av krig eller krigsfara,

dels ock besluta om förstärkning av de i gällande avlöningsstater under anslagsposterna till avlöningar till icke-ordinarie personal upptagna delposterna till grundavlöningar m. m. från det i riksstaten för budgetåret 1939/40 upptagna förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

Stockholm den 14 december 1939.

Med undersätlig vördnad.
